

**Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola kõne
Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. juuni 2022. aasta kohtumisel Brüsselis**

Viimased kuud ei ole olnud lihtsad. Me seisame silmitsi agressiivse Venemaaga, kes on rikkunud mängureegleid. Iga riik – iga juht – on enneolematu surve all:

- seninägematult kõrge inflatsioon;
- energiakriis, mis tähendab energiavarustuse vähenemist ja kulude suurenemist;
- toidupuudus, mis tähendab tegelikku võimalust, et saabub ülemaailmne näljahäda;
- iga päevaga suurenev sotsiaalne mõju meie ühiskonna kõige haavatavamatele rühmadele – olukorras, kus me oleme vaevalt väljunud kaks aastat kestnud pandeemiast;
- kõikuvad turud, mis suurendavad ebakindlust;
- Venemaa desinformatsioon, mis õhutab populismi, natsionalismi ja isolatsionismi.

See on olukord, kus peame ühte hoidma. See on olukord, mida me ei valinud, kuid mille puhul meil ei ole muud valikut kui sellega silmitsi seista.

Ma tean, et ei ole lihtsaid vastuseid ega lihtsaid otsuseid. Kinnitan teile, et on olemas valed vastused ja otsused, mida me peame vältima.

Ajalooliselt vale otsus oleks olnud see, kui me ei oleks täna andnud Ukrainale ja Moldovale kandidaatriigi staatust ja Gruusiale selget väljavaadet.

Kandidaatriigi staatus

See on põhjendatud, vajalik ja võimalik otsus ja mul on hea meel näha, et oleme üksmeelsed. Täna on ajalooline päev!

ELi liikmesus ei saabu üleöö, me oleme alati olnud selles küsimuses ausad. Ent kandidaatriigi staatus annab tõuke enneolematule reformikavale, see tähendab juurdepääsu programmidele ning mis kõige olulisem – see tähendab seda, et Ukrainas kannatavate ja Moldovas rahutust tundvate inimeste lootus käivitab tõelisi edusamme. Ja me peaksime selgelt tunnistama, et see ei ole lihtsalt sümboolne samm, vaid see tugevdab nii ELi kui ka Ukrainat ja Moldovat. See näitab nii meie kui ka nende riikide elanikele, et meie väärtused on olulisemad kui retoorika. Et lootus võib tähendada tulemusi. Samuti peavad teised liikmekssaamist ootavad riigid – Lääne-Balkani riigid – nägema, et lootus annab tulemusi. On aeg.

Sõjaväsimus

Samuti oleks vale eeldada, et avalik arvamus suunab jätkuvalt meie tegevust Ukraina toetuseks, või alahinnata Venemaa mõju ulatust. Peame tunnistama, et saabumas on inflatsioonist tulenev väsimus, et me näeme paljusid juhtumeid, kus meie kodanike vastupanuvõime sotsiaalsele ja majanduslikule mõjule on kadumas ning me peame jõulisemalt tegutsema. Peame tõrjuma Kremli narratiivi, mitte suurendama selle levitatavaid hirne.

Hinnatõusu ja kohati peaaegu 20% suuruse inflatsiooni taga ei ole roheline kokkulepe. Ostujõudu ei mõjuta meie sanktsioonid, vaid Kremli soov oma mõju suurendada. Sest nad tahavad omada vasallriike. Sest nende arvates on demokraatia habras kontseptsioon, mis riike nõrgestab. Meie teame, et see pole tõsi.

Kliima ja energia

Oleks vale otsus taganeda meie keskmise perspektiivi ja pikaajalistest kliimaeesmärkidest. Me peame täiesti kindlalt loobuma Venemaa energiast, kaotama Euroopa energiasaared ja tagama oma energiasõltumatus – mis on strateegiline autonoomia ilma selleta? Samuti ei saa me tagasi võtta uuele

põlvkonnale antud lubadust. See puudutab nii julgeolekut kui ka keskkonda. Seega kutsun üles tagama, et kiireloomulised lühiajalised meetmed ei muutuks keskmises perspektiivis uueks normaalsuseks.

Inflatsioon ning sotsiaalne ja majanduslik mõju

Oleks vale mitte reageerida murele kasvavate kulude ja inflatsiooni pärast, arvates, et see on mööduv nähtus, või oletades, et olukord ei halvene. Paljudes riikides ei ole tippu veel saavutatud. Vajame kindlat, selget ja ühtset lähenemisviisi, mis näitab, et me kõik oleme selles olukorras koos. Kujunenud sotsiaalsele ja majanduslikule olukorrale ei saa ükski riik leida lahendust üksinda. Kaaluda tuleb kõiki võimalusi.

Sanktsioonid ja abi Ukrainale

Ühtlasi peame kiirendama Ukrainasse sõjalise, humanitaar- ja rahalise abi toimetamist. Ning peame sanktsioone jätkama.

Sanktsioonid on kasulik vahend, kui neid rakendatakse asjakohaselt. Peame alustama järgmise paketi, kõrvaldama puudujäägid ja vajadusel sanktsioone laiendama. Ja see on vajalik, sest Venemaa arvestab sellega, et meie anname esimesena järele. Nad panustavad sellele, et surve, mida nad meie ühiskonnas tekitavad, lõhub meie ühtsuse, ning nad saavad pöörduda tagasi raudse eesriide ja mõjusfääride tulevikku. Olukorda, kus „meie“ oleme „nende“ vastu ja kus valitseb tugevama õigus. Euroopa on jõudnud liiga kaugemale, et lasta sel praegu juhtuda, ning surve ka Venemaale kasvab.

Toiduga kindlustatus

Peame tõrjuma Venemaa valelikku ja küünilist propagandat, mille järgi meid ähvardava toiduga kindlustatuse kriisi on põhjustanud Ukraina tegevus või ELi sanktsioonid. Süü selle eest lasub täielikult agressoril.

Lubage mul siinkohal tunnustada komisjoni ja liikmesriikide jõupingutusi seoses solidaarsuskoridoride algatusega. Me peaksime neid suurendama ja kõrvaldama logistilised kitsaskohad.

Ränne

Me seisame vastamisi idaga, kuid me ei saa alahinnata selle sõja mõju ka meie lõunanaabrusele. Me peame olema valmis abistama ja me ei tohi lasta ootamatult tekkida olukorral, kus rändevood taas suurenevad. Kardan, et seisame peagi silmitsi olukorraga, mis on täiesti prognoositav, ent mis tabab meid siiski taas täiesti ootamatult. On võimalusi, mis võiksid meid aidata sellises kõrvõimalike kriiside olukorras, kus haavatavaid inimesi kasutatakse geopoliitilistes mängudes etturitena.

Euroopa tulevik

Peame seadma Euroopa tulevikuga seoses kõrged sihid. Saame suurendada liidu suutlikkust tegutseda sellistes olulistest valdkondades nagu tervishoid, energeetika, kaitse ja põhiväärtused. Parlament on valmis tegutsema, nagu meie kaks resolutsiooni näitavad. Neid ei tohiks ignoreerida. Järgmine loomulik samm on kokku kutsuda konvent. Ma tean, et mõnele siin on see vastumeelt, kuid just nii saame jätkata arutelu ELi projekti üle. Peame olema valmis analüüsima, kuidas me tegutseme, ja vaatama, mida saaksime paremini teha.

Euroopa Parlament on valmis väljakutsetele vastu astuma. Ning ta on valmis tegema seda koos institutsioonide ja liikmesriikidega.